लेखकलाई अनुरोध

१. *मिडिया अध्ययन* नेपाली मिडियाबारेको वार्षिक जर्नल हो र यो नेपालीमा प्रकाशन हुन्छ । मिडियाबारे खँदिला र विश्लेषणात्मक सामग्रीको अभाव भइरहेको अहिलेको सन्दर्भमा मिडियाका विभिन्न पाटाहरूमाथि अनुसन्धान गर्न चाहनेका लागि साझा चौतारी उपलब्ध गराउन सुरुआत भएको हो ।

२. यस जर्नलमा आमसञ्चार (मिडिया) क्षेत्रभित्र पर्ने छापा, रेडियो, टेलिभिजन, विज्ञापन, चलचित्र/डकुमेन्ट्री, पुस्तक प्रकाशन, सूचना प्रविधि, फोटोग्राफी, रङ्गमञ्च, मुद्रण र इन्टरनेटबारेका अनुसन्धानमूलक तथा प्राज्ञिक लेख, टिप्पणी, संस्मरण/डायरी, पुस्तक समीक्षा, साहित्य समीक्षा, अन्तर्वार्ता, प्रतिवेदन, सन्दर्भ सामग्री र सान्दर्भिक दस्तावेज प्रकाशन हुन्छ । यसका अतिरिक्त मिडिया उद्योगभित्रका समग्र पक्ष जस्तैः मिडियाको अन्तर्वस्तु वा सामग्रीको निर्माण, वितरण र उपयोगबारे लेखिएका लेख रचनाहरू पनि जर्नलमा प्रकाशन हुने छन् ।

३. लेख रचनाहरू मौलिक हुनुपर्ने छ । अन्य ठाउँमा प्रकाशित वा प्रकाशनार्थ दिइएको लेख रचनालाई समावेश गरिने छैन । यद्यपि दुर्लभ र पुराना लेखहरूको सान्दर्भिकता मूल्याङ्कन गरी प्रकाशन गर्ने नीति रहेको छ । अङ्ग्रेजी वा अन्य भाषामा लेखिएका सामग्रीलाई पनि उपयोगिताका आधारमा नेपालीमा अनुवाद गरेर अनुमति लिई प्रकाशन गर्न सकिने छ ।

४. लेख रचना साधारणतया दुई हजारदेखि दस हजार शब्दसम्मका हुने छन् तर विषय र लेखन हेरी त्योभन्दा छोटा वा लामा लेख पनि प्रकाशन गर्न सकिन्छ । लेखसँगै सान्दर्भिक तालिका, नक्सा, बक्स, तस्बिर आदि समावेश गर्न सकिने छ र प्रकाशनका लागि स्वीकृति लिने जिम्मा लेखकको हुने छ ।

५. प्रकाशनार्थ बुझाइएको लेख फिर्ता हुने छैन तसर्थ लेखकले एकप्रति आफैँसँग सुरक्षित राख्नुपर्ने छ ।
६. प्राप्त लेखहरूलाई महत्त्व, सान्दर्भिकता तथा जर्नलको नीति र उद्देश्यका आधारमा सम्पादक समूहले प्रारम्भिक छनोट गर्ने छ । प्रारम्भिक छनोटपश्चात् सम्पादक मण्डल र आवश्यक परेमा सम्बन्धित विषयका ज्ञाताले लेखको सूक्ष्म अध्ययन गर्ने छन् र तिनले दिएका सुझावहरूका आधारमा लेखको परिमार्जनका लागि लेखकलाई आग्रह गरिने छ ।
७. लेखको अन्तिम प्रारूप स्वीकृतिका लागि लेखकलाई देखाइने छ । लेखमा व्यक्त विचारप्रति लेखक स्वयं जिम्मेवार हुनुपर्ने छ ।
८. लेख हस्तलिखित वा टाइप गरिएको रूपमा हुलाक वा इमेलमार्फत पठाउन सकिने छ । लेख ए-फोर (A4) आकारको पृष्ठमा चारै किनारामा एक-एक इन्च खाली छोडी पृष्ठको एकातर्फ एक कोलममा मात्र टाइप गरिएको वा लेखिएको र हरेक पृष्ठमा पृष्ठ सङ्ख्या उल्लेख भएको हुनुपर्ने छ ।
९. पाद टिप्पणी (फुटनोट) सम्बन्धित पृष्ठको पुछारमा सङ्ख्यात्मक क्रममा हुनुपर्ने छ । तालिकाभित्र उल्लिखित कुनै पाठ्यांशको पादटिप्पणी दिनुपर्ने भएमा सोही तालिकाको ठीक तल कुनै सङ्केत चिह्नका साथ दिन सकिन्छ ।
१०. अनुसन्धान वा लेखनको सिलसिलामा लिइएका कुनै प्रकारको सहयोगका लागि कसैप्रति धन्यवाद वा कृतज्ञता ज्ञापन गर्नु परेमा लेखको अन्तमा सन्दर्भ सूचीभन्दा अगाडि उल्लेख गर्न सकिने छ ।
११. कसैको भनाइ वा लेखनलाई सीधै उद्धृत गर्दा ५० शब्दसम्मको उद्धरण भएमा डबल इन्भर्टेड कमा (“ ”) भित्र तथा त्यसभन्दा बढी भएमा छुट्टै अनुच्छेदमा अक्षरको आकार घटाई ‘इन्डेण्ट’ गरेर राख्नुपर्ने छ। यस्तो उद्धरण पुस्तक वा अन्य सामग्रीबाट उद्धृत गरिएको हो भने त्यसको अन्तमा स्पष्टसँग स्रोत खुलाउनुपर्ने छ जस्तैः

> आपूर्ति बढ्नु नराम्रो होइन । छनोटको अवसर उपलब्ध हुन्छ । प्रतिस्पर्धाले गुणस्तर बढाउँछ । प्रस्तुतिलाई सुधार गर्छ । हुनुपर्ने त त्यसो हो तर हुँदैन । एउटाले अखबार पढे, सबै त्यही गर्छन् । एउटाले गजल बजाए, अर्काले पनि बजाउनु परिहाल्यो । यो ‘म पनि’ को लक्षणले श्रोतालाई विरक्त बनाउन सक्छ । प्रतिस्पर्धाले सिर्जनाभन्दा पनि सुरक्षित तरिकालाई बढावा दिनु जडताको लक्षण हो (लाल २०५९: १११) ।

यदि कसैद्वारा व्यक्त भनाइ हो भने कुन मिति र सन्दर्भमा व्यक्त गरिएको भन्ने कुरा उद्धरणको अन्तमा पादटिप्पणी (फुटनोट) दिई उल्लेख गर्नुपर्ने छ ।

१२. लेखमा प्रयोग भएका तथ्याङ्क, तालिका, बक्स, तस्बिर, उद्धरण सबैको सन्दर्भ सामग्री वा स्रोत उल्लेख गर्नुपर्ने छ । लेखको अन्तमा सन्दर्भ सूची दिनुपर्ने छ । लेख वा पाद टिप्पणीमा उल्लेख गर्दा लेखकको थरका साथमा वर्ष र कुनै सामग्री जस्ताको त्यस्तै उद्धृत गरिएमा पृष्ठ सङ्ख्या समेत खुलाउनुपर्ने छ (जस्तैः अधिकारी २०६१, ओझा २०६०: २५) । दुई जनासम्म लेखक/सम्पादक भए दुवैजनाको थर (जस्तैः नेपाल र जोशी २०६१) र त्यो भन्दा धेरै भएमा पहिलो व्यक्तिको थरपछि 'र अरू' थप्नुपर्छ (जस्तैः वन्त र अरू २०६२) । सन्दर्भ सूचीमा भने सबै लेखक/सम्पादक, प्रकाशन मिति, शीर्षक, पुस्तक वा पत्रिकाका नाम, प्रकाशन स्थान र प्रकाशकको नाम, म्यागेजिन वा जर्नल भए त्यसको अङ्क आदि विवरणहरू खुलेको हुनुपर्ने छ । सन्दर्भ सूची लेखक/सम्पादकको थरको वर्णानुक्रमका आधारमा राखिन्छ । अन्य भाषाको सामग्री उद्धृत गरिएको भए मूल पाठमा नेपाली भाषा र देवनागरी लिपिमा अनुवाद गरी राख्नुपर्ने छ भने सन्दर्भ सूचीमा सम्बन्धित भाषा र लिपिमा नै राखिनु पर्छ। स्रोतको प्रकृतिका आधारमा सन्दर्भ सूचीको तरिका तलका उदाहरणमा दिइएअनुसार हुनुपर्ने छ :

क. पुस्तकः प्रधान, प्रमोद । २०६१ । *मोरङमा पत्रकारिताको अर्धशताब्दी* । काठमाडौँः मार्टिन चौतारी ।

ख. सम्पादित पुस्तकः वन्त, प्रत्यूष र रघु मैनाली, सं. । २०५९ । *स्थानीय रेडियोः सम्भावना र उपयोगिता* । काठमाडौँः नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट र मार्टिन चौतारी ।

ग. सम्पादित पुस्तकको लेखः थापा, वसन्त । २०६२ । रेडियोका गीत र समयको फेर । *रेडियोसँग हुर्कंदाः तीनपुस्ते नेपालीको अनुभव* । शेखर पराजुली र प्रत्यूष वन्त, सं., पृ. ११७-१२९ । काठमाडौँः मार्टिन चौतारी ।

घ. एकजनाले लेखेको पुस्तकभित्रको निवन्ध वा रिपोर्टः ओझा, देवीप्रसाद । २०६० । पत्रकारितासँग सुदूरपश्चिमको परिचय । *सुदूरपश्चिममा पत्रकारिता,* पृ. २२-२९ । काठमाडौँः मार्टिन चौतारी र सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र ।

ङ. जर्नलको लेखः हुमागाईं, देवराज । २०६२ । नेपाली मिडियाका पुस्तक प्रकाशनः विविध पाटाहरू । *रूपान्तरणः समाज अध्ययन* १: ९७-११९ ।

भट्ट, कोमल । सन् २००१ । सन्ध्याकालीन पत्रिकाः के पस्किरहेछन्, कसरी चलिरहेछन् ? *स्टडिज इन नेपाली हिस्ट्री एण्ड सोसाइटी* ६(१): १०३-१३२ ।

च. एकभन्दा धेरै लेखकः नेपाल, विष्णुराज र नृपराज जोशी। २०६१। रेडियो कार्यक्रम उत्पादनः साथीसँग मनका कुराको अनुभव। *रेडियो नेपालको सामाजिक इतिहास*। प्रत्यूष वन्त, शेखर पराजुली, देवराज हुमागाईं, कृष्ण अधिकारी र कोमल भट्ट, सं., पृ. २७२-२९४। काठमाडौँः मार्टिन चौतारी।

छ. सेमिनारमा प्रस्तुत कार्यपत्रः Adhikari, Mahesh P. 1993. State of Broadcasting in Nepal. Paper presented in a South Asian Seminar on Community Broadcasting held in Kathmandu on 18-20 October, organized by Nepal Forum for Environmental Journalists with Worldview Nepal.

ज. अप्रकाशित सामग्रीः कोइराला, भारतदत्त, संयोजक। २०५९। विद्युतीय सञ्चारमाध्यमलाई व्यवस्थित र विकसित गरी सञ्चालन गर्नेबारेका सुझावहरू। अप्रकाशित प्रतिवेदन, श्री ५ को सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय।

झ. म्यागेजिन तथा अखबारको लेख, समाचार र विज्ञापन/सूचना (क्रमशः): अधिकारी, कृष्ण। २०६०। रेडियो नेपालका प्रकाशनहरू। *झङ्कार* ५३ (१-२): २१-३४।

दाहाल, पुरुषोत्तम। २०६१। थोत्रा नेसनल पानासोनिकको पुनर्जन्म। *नेपाल समाचारपत्र*, १८ फागुन, पृ. ४।

कान्तिपुर। २०६२। माओवादी एफएमबारे अमेरिकी चासो। १७ साउन, पृ. १।

हिमाल। २०६१। रेडियो सगरमाथाको समाचार बुलेटिन "हालचाल" (विज्ञापन)। १४(१): २५।

ञ. इन्टरनेटमा प्रकाशित लेखः Kumar, Kanchan. 2003. Mixed Signals: A History of Radio Broadcasting Policy in India. Available at http.//mail.sarai.net/pipemail/cr-india/2003-june/002416.html website. Accessed on 9 January 2006.

सम्पादक मण्डल, मिडिया अध्ययन (जर्नल)
मार्टिन चौतारी, काठमाडौँ, नेपाल
पोस्ट बक्स १३४७०; फोन ४२३८०५०, ४१०२०२७, ४२४०२४३
फ्याक्स ४२४००५९ इमेल chautari@mos.com.np
वेब साइट www.martinchautari.org.np